

Most jelent meg!
RÉVÉSZ BÉLA
legújabb könyve:

Beethoven

Miniature

*Az író legszebb és leg-
egyénibb alkotása. Mű-
vészi kiállításban, Erdei
Viktor nyolc klasszikus
litográfiájával, a legjobb
merített papíron, ára*

4 kor. 60 fill.

*Kapható a Népszava-könyvkereskedésben,
Budapest, VII, Erzsébet-körút 35, vala-
mint az összes szervezeti könyvtárútitóknál*

HIREK

* * *

Olyan sötét, olyan árva, a pesti éjszaka.

Pesti éjszaka, bűbajos pesti éjszaka, hová lettél? Színfoltos, hangos, kedélyes pesti éjszakák, utcák, hol, merre vagytok immár?

Feketeség és némaság költözött belétek. A háboru benneteket is gyászruhába öltöztetett. Olyan szegény, olyan sötét, olyan árva most a pesti utca.

Nem a lumpokat siratom a pesti éjszakából. A pesti utcákat siratom, a színes, a kedélyes, a vigasztaló pesti utcákat, amelyek éjszaka is melengetőn ölelték keblükre a fáradt, csüggeteg kései bolyongót. A pesti utcákat, amelyek éjszaka is hívogatóan integettek feléd, amelyek éjszaka is barátságukba fogadtak. Mert ha akármerre mentél, akármelyik szűk külvárosi sikátorban csatangoltál és az éjszaka bármely órájában csatangoltál vagy fáradtan hazavonszoltad magad a munkából, nem voltál teljesen elhagyatva. Egy-egy koresmából, egy-egy kávéházból kiszüremelő bágyadt fényesség megvilágította az utadat. Ámde most sötét, árva, elhagyatott a pesti utca.

*

Végig bolyongok a városon. Milyen megváltozott kép. Még csak alig tizenegy után van. A kávéházak, vendéglők már elsötétültek. A színházak körül szinte ijesztő némaság. A főbb utvonalakon azért még elég élénk a forgalom. A kávéházakból és vendéglőkből csapatosan térnek haza az emberek. A villamos is csilingel még és kerekeinek különös zugása messzire hallatszónan belemordul a lassanként elárvuló éjszakába. A főbb utvonalakon a lámpások is mind a két oldalon pislákolnak. Nem égnek, csak pislákolnak. Az éjszakai köd is rájuk ereszkedik. Szomorúan pislákolnak és szinte hallani vélnéd a halotti mécses borzongató sercegését.

De minél' kijebb jutok a főbb utvonalakon is, annál elhagyatottabb, csöndesebb, sötétebb, némább lesz körülöttem minden. Az ablakok komor sötétséggel merednek reám. A házakban, lakásokban elesöndesedett minden. Gubbaszkodva huzódnak meg az éjszaka csöndjében a nagy lérkaszárnyák, minden alszik bennük, csak itt-ott töri meg a feketeséget egy-egy világos ablak.

A villamosok csilingelése is megritkul lassan... éjfél van, már ritkább sorban száguldanak ők is. A járókelők is fogynak, egyre fogynak, hideg van, az idő nem alkalmas a sétára, az emberek hazamennek.

A cigányok is hazamennek. Pedig ők ugyan-csak nehezen bucsuznak az éjszakától. Az ő világuk, az ő nappaluk az éjszaka. Barna arcuk ugy beleillett a barna éjszakába. Amikor még egy óráig muzsikálhattak, hiven és rendületlenül kitartottak az éjszaka mellett. Nem mentek haza a záróra után, a Körút két-három pontján, a Rákóczi-téren, a Baross-utca sarkán és az Üllői-úton, a régi Gschwindt-

fürdő telke körül nagy csoportokban összeve-
rődtek és várták a hajnali nyitást. És ekkor
előzönlötték a megnyitott kávéházakat vagy
kávéméréseket, egy részük kúrtyázott, billár-
dozott, nagyobb részük azonban csöndesen pi-
pálgatva ülte körül az asztalokat, egyik-másik
néha mondott egyet, a harmadik nagyokat
köpött, számlálgatta sovány garasait, de mind-
annyian rendületlenül megvárták a reggeli
szürkületet és csak azután tértek haza. Most
azonban már ők is hazabandukolnak és mire
éjfél üt az óra, a muzsikus cigányok java-
része is hazakotródott.

Az elárvult utcákon szigorú katonai őrzára-
tok cirkálnak. A katonák súlyos lépése mesz-
szire hallatszó visszhangot kelt. Az éjszaka bi-
rodalmát átveszik a szerelem hivatásos pap-
női. Az övék immár teljesen az utca.

*

Talyigák nyikorgását hallom. Lībasorban
vonulnak a hólapátolók. Hordják a hókupaco-
kat. Fáradságos, nehéz munka. Megtört öre-
gek, egészen fiatalok is vannak közöttük. Egy-
kedvűen lapátolják a göröngyössé fagyott ha-
vat, behányják a talyigába, azután megindul-
nak vele a legközelebbi csatornanyíláshoz,
amely elnyeli a talyiga tartalmát. Némberék
is vannak a sorban, hát persze, hogy
nem uri dámák, az uri dámák most
már puha párnák ölében nyugosznak,
szép álmokat álmodnak, mialatt ezek itt
havat lapátolnak és talicskáznak. Persze,
nem bírják úgy még sem, mint a férfiak, meg-
megállnak, ráülnek a talyigára, pihennek
egyet, azután újból megindulnak. Közöttük
nem igen van fiatal leány. Legtöbbnyire java-
korbeli asszonyok, akiket azonban a nyomoru-
ság korán megvénytett és időelött összetört. A
lábuk rongyokkal jól bebugyolált, a fejükön
nagykendő, mégis fáznak szegények, nem ne-
kik való munka, ez bizonyos, de hátha muszáj,
az éhség erős korbács, nagy a drágaság, sok
az éhes gyerekszáj.

*

Olyanok most a mellékutcák, mint az egy-
szemű, toprongyos koldus. Csak egyik oldalon
pislákolnak a lámpások. És azok se mind. Min-
den második, harmadik. Feketék, félelmetesek
ezek a mellékutcák, mintha menten el akar-
nók nyelni, aki közéjük szorul. Nyomasztó
csönd borul ezekre az utcákra. Utcahosszat
nem találkozom senkivel, a rendőr is riadtan
áll meg és kíváncsian szemlél, amikor elhala-
dok mellette. Árván és elhagyottan feketélle-
nek most a pesti utcák, a külső részeken még
a perditák is elbujnak a vackaikba. Csak az
érti meg igazán a pesti utca szomorúságát, aki
itt nőtt föl. A pesti utcából, a rakoncátlan gye-
rekből csöndes halott lett. (X)

* * *

— *Fiat expeditio simplex!* Ne tessék meg-
ijedni, a folytatása már nem diákul meg.
Amikor az új gyógyszerészárszabást megcsi-
nálta a belügyminiszter, utasította egyuttal
az illetékes hatóságokat, hogy ajánlják
figyelmébe az orvosoknak, hogy a gyógyszer-
rendelésnél a patikáriusokat a recepten uta-
sítsák az orvosságok egyszerű, olcsó formá-
ban való elkészítésére. Az az intézkedés
valószínűen a rendelkező belügyminiszte-
rium lelkiismeretének a megnyugtatóására
szolgált azoknál a tételeknél, amelyeknél ár-
emeléssel drágította meg a szenvedő embe-
riség betegségét. Ha már a medicina drága,
legalább a kiszolgálása legyen elviselhető.

Ez az intézkedés egyébként nem új, csupán
egy régi formának a megisméltése. Öreg
divat, hogy a betegápolási alap, a beteg-
segélyező pénztárak, valamint a kórházak
részére irt recepteknél az orvos ezekkel a
latin szavakkal figyelmezteti a patikus arra,
hogy hátrább az agarakkal, meg ne nyuzd,
mert nem bírja ki:

— *Fiat expeditio simplex!* (A kiszolgálás
egyszerű legyen!)

A betegápolási alap, a betegsegélyző, a kór-
ház nem hisztériás grófnő, nem neuraszté-
niás báró és nem hipochondriás bankár, aki